

Kdyby personál nebyl cvičen, vrah by v Ostravě zabil více lidí. Nemocnice je teď bezpečnější, říká Naivert

eurozpravy.cz, 11. 12. 2020

ROZHOVOR – Je přesvědčený, že pokud by personál Fakultní nemocnice Ostrava loni v létě neabsolvoval bezpečnostní prevenci, potom by si střelba vraha Ctirada Vitáska, od jehož útoku uplynul rok, vyžádala více obětí na životech i zraněných. Vedoucí Odboru vnitřní bezpečnosti a krizového řízení v tamním zařízení Daniel Naivert tvrdí, že právě díky cvičení si zaměstnanci při ataku počínali tak profesionálně. „Ve vypjaté chvíli nezazmatkovali. Vzpomněli si, že se mají schovat, uzamknout a přes mobil podat kolegům zprávu o probíhajícím dramatu,“ říká v rozhovoru pro EuroZprávy.cz Daniel Naivert.

Zpočátku si myslel, že v nemocnici hoří, protože střelba aktivovala systém protipožární ochrany. Když za pět minut dorazil na místo, odkud vycházel signál, poznal, jak hluboce se mýlil. Vedoucí Odboru vnitřní bezpečnosti a krizového řízení ve Fakultní nemocnici Ostrava Daniel Naivert viděl kolem sebe mrtvé a zraněné. „Jako bývalý kriminalista jsem nepřemýšlel nad tím, co vidím, ale spíše jsem přepnul do vojenského režimu, jak eliminovat další rizika. Bylo primární dostat co nejrychleji pomoc ke zraněným a personálu, zamezit dalším lidem vstup do budovy a zjistit, zda útočil jeden střelec anebo měl komplice,“ vzpomíná.

Experta, který pracoval na Městském ředitelství policie Ostrava, Územní odbor služby kriminální policie a vyšetřování, z odborného hlediska zarazilo, že pachatel si za cíl vybral nemocnici. „U policie jsme simulovali řadu útoků, které se fiktivně odehrávaly na školách či úřadech, ale nikdy mě nenapadlo, že by někdo mohl střílet a útočit v nemocnici, která je určena pro záchranu lidských životů.“

Absolvent vysoké školy Ostravské univerzity v rozhovoru pro EuroZprávy.cz poodhaluje, jakými bezpečnostními změnami nemocnice po útoku prošla. Sám upozorňuje, že na nikom, kdo do objektu vejde, nelze odhadnout, s jakým úmyslem přišel. Proto tvrdí, že nové prvky mají minimalizovat další eventuální napadení. „Paradoxní je, že na pozici vedoucího Odboru vnitřní bezpečnosti a krizového řízení jsem nastoupil jen několik měsíců před smutnou událostí, a tak se ještě nestačily úplně vybudovat všechny bezpečnostní prvky, které by zabránily nežádoucím vlivům. Tragická událost jen urychlila převedení mých myšlenek do reality.“

Muž, který u kriminálky pracoval devatenáct let, posílil pravomoci ostrahy, vybavil ji balistickými vestami, místa, která nejsou chráněná, pokryl bezpečnostní technikou. Zcela inovoval technický dispečink. „Přeměnili jsme jej na integrovaný dispečink fakultní nemocnice. Děláme maximum, aby se pacienti i personál cítili bezpečně.“

Koronavirová krize přibrzdila intenzitu školení personálu. „Přesto jsme natočili vzdělávací video, na němž jsme připravili řadu modelových situací, které mohou vyvstat při útoku na měkké cíle. Jako například, co má zaměstnanec udělat, když uslyší střelbu, kam se má jít schovat anebo pokud to situace umožňuje, tak utéci či bojovat, což jsou tři zásady ochrany před útokem na měkké cíle,“ říká Daniel Naivert.

BÝVALÉHO KRIMINALISTU ZARAZIL VÝBĚR CÍLE ÚTOKU

Pane Naiverte, byl jste před rokem přímo na místě tragédie a pokud ano, kdy přesně jste se dozvěděl, že v čekárně traumatologie probíhá střelba, která měla ve Fakultní nemocnici Ostrava za následek sedm mrtvých?

Na místě smutné události jsem se ocitl pět minut po střelbě. Zprvu ale nic nenasvědčovalo tomu, že by se jednalo o tragédii. Žili jsme v přesvědčení, že někde na poliklinice začalo hořet, protože

střelba aktivovala systém protipožární ochrany, což nám vyskočilo i na technickém dispečinku. Nicméně Fakultní nemocnice Ostrava má několik budov a tím pádem nemůžeme všechno vidět hned najednou. Po zmiňovaných pěti minutách jsem s panem ředitelem Jiřím Havrlantem dorazil na ambulanci urgentu, kde jsem spatřil děsivou apokalypsu.

Je možné popsat, co jste po útoku prožíval, když jste navíc viděl jeho následky?

Jako bývalý kriminalista jsem nepřemýšlel nad tím, co vidím, ale spíše jsem přepnul do vojenského režimu, jak eliminovat další rizika. A proto jsem se spojil i se štábem Policie České republiky a společnými silami jsme zajišťovali, aby do budovy nevstupovali další lidé a ať se k našemu personálu i zraněným pacientům, kteří se před aktivním střelcem schovali, dostala co nejrychleji lékařská služba i policie, jež by případná další rizika eliminovala. Dalším primárním úkolem bylo, aby se daný prostor prozkoumal a zjistilo se, zda je pachatel sám či nikoli. Je totiž důležité říci, že ne pokaždé, a víme to i ze světa, útočí aktivní střelec sám. Prohledání místností jsme udělali i přes naše podezření, že pachatel už budovu opustil. Nemohli jsme ale nic podcenit. A co v souvislosti s akcí i s odstupem jednoho roku kvituji je, v jak krátkém dojezdovém čase po oznámení události přijela na místo jak státní tak i městská policie.

Už jste zmínil, že jste bývalý kriminalista. Proto se vás chci zeptat, jak moc vás hrůzný čin z profesionálního hlediska překvapil?

Osobně bych neřekl, že mě provedený čin něčím zarazil, neboť za své éry jsem byl svědkem mnoha smutných událostí a samozřejmě, že při mé službě u policie jsme se na podobné tragédie cvičili. Provedení útoků jsme simulovali tak, jako by se fiktivně odehrávaly na školách či úřadech. Ale nikdy mě nenapadlo, že by někdo mohl střílet a útočit v nemocnici, která je určena pro záchranu lidských životů a zdraví. Spíše mě překvapilo, jak si někdo mohl dovolit střílet v místech, kde se ostatní uzdravují a léčí.

Můžete říci, jaká bezpečnostní opatření jste ve Fakultní nemocnici Ostrava přijali, abyste minimalizovali případný další atak v zařízení?

Je logické, že nemocnice po tragédii z loňského prosince přijala bezpečnostní opatření, která se však nevztahují jen na další případnou střelbu. Paradoxní je, že na pozici vedoucího Odboru vnitřní bezpečnosti a krizového řízení jsme nastoupil jen několik měsíců před smutnou událostí, a tak se ještě nestačily úplně vybudovat všechny bezpečnostní prvky, které by zabránily nežádoucím vlivům. Tragická událost jen urychlila převedení mých myšlenek do reality. Nejdříve bylo nutné posílit ostrahu Fakultní nemocnice Ostrava a vybavit ji bezpečnostními prvky jako jsou například balistické vesty, což se nám podařilo. Dále bylo důležité určitá místa, která nebyla chráněná, střežit technickým zabezpečením. Nyní jsou takové prostory už z osmdesáti procent pokryté a další dovybavení řešíme. Bylo nutné také napravit vnitřní legislativu, aby se i strážný měl o co opřít, a tak jsem vytvořil vnitřní předpis pro ostrahu. Rovněž jsem zpracoval manuál, aby každý věděl, jak se má chovat v rámci evakuace, útoku na měkké cíle či při dalších nepředvídatelných činnostech. Děláme tedy vše, aby se pacienti i zaměstnanci v naší nemocnici cítili bezpečně.

INTEGROVANÝ DISPEČINK MÁ ELIMINOVAT RIZIKA

Velkou proměnou po střeleckém útoku prošel i technický dispečink. Je možné popsat jeho inovaci?

Ano, zanalyzovali jsme, že technický dispečink sice umí upozornit na událost, ale postrádá v sobě aspekt bezpečnosti. A tak jsme se s vedením nemocnice dohodli, že technický dispečink přeměníme na integrovaný dispečink fakultní nemocnice, což znamená, že bude disponovat třemi složkami. Kromě technické stránky věci bude zahrnovat zdravotníka i krizového

specialistu, který bude dbát na různé defekty v prostředí areálu, bude reagovat na mimořádné události a snažit se trestné činnosti předcházet. Zároveň jeho úkolem bude vysílat i ostrahu na konkrétní místo k zásahu. Inovace technického dispečinku není novou myšlenkou, k obdobnému kroku se odhodlali i v brněnské nemocnici, ale pokud tyto tři složky spojíme, tak velmi rychle umíme analyzovat situaci na daném místě a vyslat na něj ostrahu, aby eliminovala veškerá rizika a především zachránila lidské životy.

Po střelbě bylo zřejmě nutné proškolit i vycvičit zdravotnický personál, aby věděl, jak si má ve vypjaté chvíli počínat a především ochránit i pacienty. Měl jste možnost s lékaři a zdravotními sestrami absolvovat detailnější přípravu?

Bude to znít opět paradoxně, ale personál prošel školením na mimořádné události čtyři měsíce přes střelbou, tedy v létě loňského roku. Přípravu jsem od začátku roku 2020 chtěl zdokonalovat, ale bohužel přišel covid-19 a naše plány zhatil. Měl jsem v úmyslu provést šestnáct cvičení po klinikách a budovách, protože každé zařízení má svá specifika a každý zdravotník v ní i své úkoly. Bezpečnostní záměr jsem musel odložit. Cvičení by mohlo nákazu ještě více rozšířit a zdravotníci během pandemie jsou v neustálém zápřahu. I přes současnou situaci ale klademe na bezpečnost i nadále důraz, proto jsme nechali natočit bezkontaktní, vzdělávací video pro měkké cíle mířené na naši nemocnici, kde se zaměstnanec po jeho zhlédnutí může seznámit, jak by se v krizových situacích měl chovat. Připravili jsme řadu modelových situací. Jako například, co má udělat, když uslyší střelbu, kam se má jít schovat anebo pokud to situace umožňuje, tak utéci či bojovat, což jsou tři zásady ochrany před útokem na měkké cíle. A tak jsme si i v době plné covidu-19 snažili bezpečnost nezanedbávat. Plně doufám, že v příštím roce se situace s koronavirem zlepší a uskutečníme se zaměstnanci jak fyzické cvičení, tak teoretické vzdělávání.

Jak podle vás personál obstál při loňském útoku střelce?

Byl jsem překvapený vysokou profesionalitou našeho personálu, který se při střelbě zachoval, jak měl. Jsem si jistý, že zaměstnanci si vzpomněli na zmiňované cvičení na měkké cíle z léta 2019. A můžeme být vděční, že se uskutečnilo, protože pomohlo zachránit životy i zdraví personálu, který ochránil i pacienty. I ve vypjaté chvíli, když slyšeli střelbu, si vzpomněli, že se mají schovat, zamknout a pokud mají v kapse mobilní telefon, tak poslat textovou zprávu svému dalšímu kolegovi, který by pak probíhající drama oznámil na tísňové volání Policie České republiky. Zaměstnanci, kteří akci zažili, museli prožít těžký šok a otřes, protože si asi nikdy nedokázali představit, jaké hrůzy budou svědky. I po roce se personál baví o tom, co se stalo. Všichni si uvědomujeme, že takovému činu nejde zabránit, nikomu nevidíme do hlavy. Umíme se spíše přizpůsobit na terorismus, ale na skutečnost, že někdo přijde do čekárny a začne střílet si nejde zvyknout. Přesto zaměstnance, jak už jsem uvedl, stále připravujeme, že krizová situace může vyvstat. Samozřejmě si přeji, aby naše rady už nikdy nemuseli použít, protože hlavním posláním personálu je uzdravovat a léčit pacienty.

Autor: Petr Třešňák

Zdroj: <https://eurozpravy.cz/domaci/zivot/kdyby-personal-nebyl-cvicen-vrah-by-v-ostrave-zabil-vice-lidi-nemocnice-je-ted-bezpecnejsi-rika-naivert.4aca615b/>